

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 40 L — b.
Egyed évre 20 L — b.
Egy hóra . . . 7 L — b.
Nyilttér sora 6 L — b.
Fird. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vacsoránál reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Dionis Odón.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segéd-szerkesztő: Kovács J. István.

Látok!...

A nagy világ legszebb részének sok városában, sok községében éltem. Közületek indultam el s harminc éven keresztül évenként egyszer-kétszer láthattam szülőföldemet.

Ez alatt a sors keze gyurt, ahogy mindenki mást, amíg él, szokott gyurni... S most lassan lobbanó szemmel nézek. *Látok*: a nagy tömkelegből, amely előttem száz, meg ezer alakban, egy gondolat röpte alatt, szélvész-irammal elgomolyog, — sok-sok szelid, békességes arcot, akikre sohase tudok másképp emlékezni, mint *szeretettel*!...

Mi van vajjon velük?

Látok: Körülvirágzott termet rózsabok-rétás asztallal. Benne édes tavaszi virágillattal dúslakodó fehér ruhás leánykakat, fiúcskákat, amint ezüstcsengésű, édes szavakkal elmondják, hogy mit tanultak a világról, *amelyben mindenkinek egyforma létjogosultsága van az ő becsületes munkája van!*...

Igen! Látom, amint minden gyémántragyogású, csillagsugáru gyermekszem szent áhitattal néz azokra a szelid, békességes arcokra, akik őket szeretettel megtanítják a szépre, jóra, nemes dolgokra...

Látok: Háborus borzalmakat. Ezer kilométeres futásokat az ellenség elől, amint sok gyémántragyogású, csillagsugáru szem megtörik, keresi a szelid, békességes arcot, de nem lát, csak ijedt, eltorzult képeket s belepusztul, vagy ha megmarad, a hat éves gyermekből egyszerre vén, öreg ember lesz...

A szörnyeteg háboru elpusztított minden szépet, minden jót!...

Látok: Embertömegeket, amelyek a háboru nyüzögő bacillusainak áldozatai és lázas állapotukban csak arra törekcszenek, hogy más embertársukat megsarcolják, megnyuzzák, ha nem is a husig, legalább Ádám-kosztümgig.

Lerongyosodtunk!...

S amikor Istenhez kellene forduljunk, hogy adjon nekünk megint olyan szelid, békességes arcu embereket, akik gyermekeink száját ezüstcsengésű, édes szavakra varázsolják, vad zsi-valyt hallunk, mely megtagad minden szépet, minden nemes érzést!... „Adsa — s ne!”

Hajrá!... Üzletelj!... Add az erkölcsöd, add a becsületed! Pénzt kapsz érte!... És a tömeg megy, rohan bele abba a fekete, sivar valóságba, hogy: „aki hátul marad, tegye be az ajtót!...”

Nem törődnek azokkal a gyermek-öreg-ekkel, akik keresik csillagsugáru szemekkel a szelid, jóságos arcokat...

Iskola... Mi az?... Ott nem tanítják a gyermeket üzletre!...

Iskola... Ahol anyanyelvünkön elmesélték nekünk, hogy a legjobb hozzánk az édesanyánk, az édesapánk s ha jót teszünk, jót várunk. Ne irigykedjünk egymásra. Aki másnak vermet ás, maga esik bele. Ha leteszik is sir, ha felveszik is sir... Mi az?

Iskola... Ahol az emberfióka kiböki a betűket, — amely némelykor öl, — a betűket, melyek tüzes lángnyelven tudnak majd beszélni lelki-szemei előtt az emberfiókából férfivá lett embernek!...

Látok: Falvakat, melyek kezdik feledni a háborus borzalmakat, a gunyos kacagást és eszükbe jutnak a jóságos, szelid arcu tanítók. Visszavágyódnak újból látni őket...

Iskolákat építenek saját emberségükből pár hét alatt... Zug az erdő a fejsze-csapá-

soktól. Bornákat hordanak az iskolának. Döng a csákány, kövek omladoznak, hordják az iskolának. Adják a pénzt az iskolának... ahol tanítják a mi anyáink, apáink s édes magyar nyelvünk szeretetét!...

És látok az iskolákban sok-sok szelid, békességes arcot, akikre sohase tudok másképp emlékezni, mint: *szeretettel*!

Molnár Kálmán.

A külpolitikai horizont.

Angol segítség Ausztriának. — A törökök nem érik utól a menekülő görögöket. — A török csapatok Szmirna elé érkeztek. — Konstantin király megszökött. — A belga-német tárgyalások. — Cseh terv Magyarország teljes felosztására.

A londoni nagy bankok csoportja arról tárgyal, hogy Ausztriának 20—30 millió fontnyi összeget felajánlanak segítségképp. Ennek alapfeltétele az, hogy Ausztriának a megállapított jóvátétel megfizetésére adjanak 5 évi moratóriumot.

A török haderő elvesztette az érintkezést az ellenséggel. Csak egyes lovasosztályok nyugtalanítják a görög utóvédeket. A törökök nagy tömeg hadianyagot, élelmiszert zsákmányoltak. Két hadosztályparancsnokot a törökök foglyul ejtettek. Athéni jelentés szerint a közvélemény kormányváltást sürget, de a kormány nem akar lemondani, mert ennek oly színe volna, mintha a felelősség elől szökne. Valószínűleg kihirdetik Görögországban az ostromállapotot.

A Havas ügynökség jelenti: A török hadsereg összesen háromszáz kilométernyire szorította vissza a görög csapatokat. A törökök a legutóbbi napok folyamán tízezer foglyot ejtettek, köztük két tábornokot, négy ezredest és négyszáz tisztet. A Brüssza felől előnyomuló török hadsereg előérsei huszonhat kilométernyire közelítették meg Szmirnákat. A lakosság menekül Szmirnából. A városban leirhatatlan pánik uralkodik.

A „Petit Parisien” külön kiadásban közli a következő hírt: Megbízhatónak látszó értesülés szerint Konstantin király elhagyta Athént és senki se tudja, merre vette útját.

A német kormány megbízottai a belga megbízottakkal megkezdették a tárgyalásokat, amelyek kedvező kilátásokkal kecsegtetnek.

Bécsi diplomata körökben egy most kikerült térképről beszélnek, amelyen a mai kis Magyarország is teljesen fel van osztva az utódállamok között.

A tervet eddig még ismeretlen egyének dolgozták ki.

Ezen a térképen Románia a Tiszáig terjed. A Dunántul Jugoszláviáé. A Dunán inneni rész a Duna-Tisza közivel Csehszlovákiáé.

A térkép megfelel annak a füzetnek, amelyben Hanus Keffer álnévű prágai író kifejti Csehszlovákia határainak szükséges kiterjesztését. Ez az író ugyanis Benessel azonos s így nyilvánvaló, hogy a térképek cseh sajtó propaganda termékei.

Megyek a Nyárral.

Felénk az Ősz már kert alatt van.
Rőt fénye ég a nyári napnak.
Mi ne sirjunk, ha már siratnak.
Felénk az Ősz már kert alatt van.

Keljünk mi utra Nyár-barátom
Elbucszatlan és hamar,
Közelg a hívős, kék avar.
Keljünk mi utra Nyár-barátom.

Két lombhullató oleánder
Int nekem, a bus elmenőnek.
Utam szélén, tarlós mezőkön
Bágyadt pillangók kergetőznek.

A bánat langyos-Moll zenéje
En lelkemen most úgy rezeg át,
Mint mikor hűs kertek zugába
Temet egy hervadt, tört rezedát.

Megyek... megyek és nincsen könnyem,
De hull könnye az alkonyatnak:
Siessünk innen Nyár-barátom,
És ne sirjunk, ha már siratnak.
(Imecsfalva.)

Ujlaky János.

IRODALOM.

Magyar kisebbség. Ezen a címen figyelemreméltó folyóiratnak első számát vettük kézhez, amelyet Jakabffy Elemér, Sulyok István és Willer József szerkesztenek. A folyóirat nagy jelentőségét nem is kell külön hangsúlyoznunk, ha megmondjuk, hogy a lecsatolt részekbeli magyar kisebbségi nemzet kérdéseit kívánja állandóan felszínen tartani és minden oldalról objektíve megvilágítani. Ez a feladat oly ropant fontosságu, hogy csak a legnagyobb örömmel fogadhatjuk a vállalkozást és a legnagyobb

elismeréssel adózhatunk megindítóinak azért, hogy állandó irodalmi organumot teremtettek, amely kizárólag ezzel a nagy kérdéssel kíván foglalkozni s a napi sajtó mellett állandó öre és regisztrálója lesz az itteni magyarság minden nemzeti megmozdulásának és éber figyelemmel fogja kísérni minden életérdekének mozzanatait. Az első számban „Levelek helyett” cím alatt kapunk programmszerű cikket. Jakabffy Elemér „Román példa” címen nagyobb tanulmányba kezd, amelynek most megjelent része a román egyházaknak a nemzetvédelem terén kifejtett tevékenységére mutat rá. „Agrárreform és a telepések” címen kimerítően ismerteti a telepéseknek a háboru előtti és mostani helyzetét. A „Románok rólunk” című rovatban pedig a román lapoknak a legutóbbi magyar eseményekről szóló közvéleményei felett tart szemlét. A nagy körültekintéssel szerkesztett folyóiratnak nem lenne szabad hiányozni egyetlen itteni intelligens magyar ember olvasó-asztaláról sem.

HIREK

Szombat, szept. 9.

Orbán Annát

nem ismertem. Te sem ismerted, ugy-e, e sorok olvasója? Orbán Annát megölték. Miért ölték meg? Arról még nem emelték le a leplet. Hogy ki ölte meg, az akkor derült ki, mikor a pap már elmondotta az imát a kolozsvári temetőben ásott sir felett. Ott állott a gyilkos a koporsó mellett. Még könnyeket is törölt ki a szemeiből. Még virágkoszorút is helyezett oda

kegyeletül a koporsóra a következő aranybetűs, színes szalaggal: „Szeretettel nővéremnek, — Kálmán.” A Miatyánk után a rendőr átnyult a gyászolók során és a gyilkos öccs vállára nehezedett a hatalom keze: „A törvény nevében.” Orbán Anna esete egy a sok közül. Hányan járnak közöttünk ilyen gyilkosok, kik ha nem is gyilkoló szerszámmal végeznek áldozatukkal, mint Orbán Kálmán, de társadalmi összekapcsolódásukkal, egyéniségük gerinctelenségével, rosszmájuságukkal nem jobbak, mint Orbán Kálmán. Ezek az ugynevezett társadalmi fenegettekek, akikben sokszor még pőz is van, tracesolva beszélnek, légyiszok sem fröccsen az ingükre, azonban annál hitványabb a gondolkozásuk, feketébb a lelkük. Ezek, sokan — értenek még a politikához is. Itt is kedves fenegettekek, ugynevezett kétkulacosok, ideleccsanósok — odaloccsanósok. Örövendek, ha oda állsz szekerük mellé s kenegeted a kerék külőjét. És ha kedvez nekik a szerencse, bizonyára te lész az első, akin egyet rugnak. Ezek, sokan — értenek még a szerelemhez is. Ugyanazt mondják Juliskának, Elzának, Nusinak, a mit áradozó szívvél kiöntenek Iluska, Mariska, Vilmácska előtt is. Mindenik előtt bevalja felebarátom uram a szerelmét, mindeniknek házasságot ígér és a végén mindeniket faképnél hagyja a szereleim eme orbánkalmánja. Felebarátom uram, téged ott látok mindenütt és nem tudok reád másként tekinteni, mint valami Orbán Kálmánra. Orbán Kálmán valószínűleg kötelet kap, a társadalmi morál eme hátamögötti orbánkalmánjainak pedig, a legtöbbnyinek, tisztelet adatik. Ha én szimpatizálnék azokkal, a kik együtt ordítanak az üvöltöző farkasokkal s együtt bégetnek a jámbor báránykakkal, akkor üdvözlégyet kiáltanék neked felebarátom uram, de így — amilyen vagyok — megundorodok tőled és még a sáros cipőm se törőlném hozzád — felebarátom uram.

En.

— **Halálozás.** Amint lapunknak írják, Vargyasi László gyógyszerész gyakornok, Vargyasi Márton szv. tanácsos fia Tiszaföldváron aug. 31-én elhunyt. Az édes hazai anyaföld ölen pihenj, álmodj szebb időről. Egyet megint kevesebben vagyunk. Messzi földről jött halálhíred megkönyezük mi is.

— **Irodalmi-est.** Szabó Jenő estélyére, melyet az illusztris poéta szeptember 30-ára tervez, lázasan folynak az előkészületek. A műsor, mint ahogy azt már évek óta megszoktuk, a lehető leggazdagabb, mely igaz lelki gyönyörűséget ígér a szívet kedvelő közönségnek. A műsorban ott fogjuk látni Paál Lajos ref. lelkész nevét ki ez alkalommal Szabó Jenő egy drámai erővel megírt új versét szavalja; dr. Dávid István nevét, ki Szabó Jenő hus magyar dalaira szerzett gyönyörű, új melódiákat. E mellett a műsort szípkázó humorral írt páros jelenetek, monológok, remek táncok és csodaszép élőképek fogják tarkítani. A belépti díjak nagyon mérsékeltek lesznek.

— **Megnyílik a Székely Mikó-kollégium.** Sepsiszentgyörgyről írják lapunknak: A városi lakbérleti bizottság az augusztus 18-án elrekvirált Mikovényi féle leányinternátusi helyiségeket szeptember 2-án tartott ülésében a Kollégiumnak visszáitálta és Kuthi Gyula betegsegélyző- és munkásbiztosító hivatali tisztviselőt kötelezte, hogy a leányinternátusból 8 nap alatt, azaz legkésőbb szeptember hó 9-én estig költözzék ki. A Kollégium ennek következtében a szeptember 3-ról elhalasztott évnnyitő ünnepélyét holnap, szeptember hó 10-én d. e. 10 órakor a vártemplomban megtartja.

— **Drákói ítélet árufelhalmozásért.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az uzsorabíróság Meduna Ferencné százötven métermázsza liszt felhalmozásáért másfél évi börtönre és kétszázezer korona pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén további két évi börtönre ítélte. Az elítéltet azonnal le is tartóztatták.

— **Huszonötezer koronás magyar bankók.** Budapestről jelentik: A napokban megérkeznek Svájból az új huszonötezer koronás papírpénzek, amelyeket nyomban forgalomba is hoznak.

— **A százéves vasút.** Budapestről jelentik, hogy októberben országos ünnepségsz a vasút százéves fennállásának emlékére. Ez alkalomból a mű egyetem aulájában fel fogják állítani Stephensohn szobrát.

— **Magyar aranyérem Newton angol delegátusnak.** Budapesti tudósítónk jelenti: A Magyar Nemzeti Szövetség küldöttsége báró Perényi Zsigmond vezetésével felkereste a Budapesti időző Newton angol delegátust és átnyújtotta neki a szövetség aranyérmét, amely a régi Magyarország földjéből összehordott kornázási dombot ábrázolja. Newton megilletődéssel fogadta el az érmet s beszédében hangoztatta, hogy Magyarország barátainak száma az interparlamentáris konferencián nagyban növekedett.

— **A főregírtőszér kiírtott egy családot.** Budapestről jelentik: Borzalmas szerencsétlen séget okozott tegnap egy Thököli-uti főregírtő vállalat vegyszereivel való gondatlansága. Takács Ferenc főregírtő vállalkozó lakásában egy szénkéreggel töltött, rosszul elzárt, százliteres tartály állott. A tartályból kipárolgott a veszedelmes folyadék és a tulajdonost, az 50 éves Takács Ferencet 12 éves Emil fiával együtt megölte, Lipták György nevű segédje és Margit nevű tizenöt esztendősnő leánya haldoklik.

— **A Napkelet keltős száma** szokottnál is változatosabb formában és tartalommal most jelent meg. A vezércikket Ignó, a magyar irodalom egyik kitérőse írta és mély tanultságu aktualis elmefuttatása bizonyára maradandó nyomokat hagy majd az erdélyi magyar közvéleményben is. Tabéri Géza novellája különösképpen felkeltheti az olvasó figyelmét, Zsolt Béla a budapesti magyar színházban színre kerülő verses fordításának egy megragadó részletét engedte át, Nagy Lajos elbeszélést ír, az erdélyi költők közül: Szombati Szabó István és Tompa László keresték fel a Napkelet hasábjait. Színház, könyvrovat, képek teszik színessé az újabb számot.

SPORT.

(x) **Meghívó.** A Kézdivásárhelyi Sport Egyet választmánya szept. 13-án, szerdán d. u. 6 órakor az Agrárbank helyiségében ülést tart, melyen több fontos, keblü ügyet intéz el. Az elnökség kéri a választmány minden egyes tagját, hogy a gyűlésen pontosan megjelenni szíveskedjenek, ezzel is tanujelét adva annak, hogy a Sport Egyet dolgai komolyan érdeklik s tenni, dolgozni akarnak az egyesület céljainak előbbreviteleért.

Városi mozi.

(A mozi iroda közlése.) Szeptember hó 13-án és 14-én, szerdán, esütörtökön este 9 órakor egy gyönyörű keleti attrakció: *Stambul Hercegnője*, 6 felvonásban kerül bemutatásra. Egy keleti herceg anyját halálra ítélik, mert hűtlenségén éri férje. Ez az esemény szinte megismétlődik a fiatal herceg életében is, aki a bölcssek rábeszélésének engedve keres feleséget. A végzetes tévedés kiderül és boldogság költözik az új pár otthonába. A festőien szép fölvételek külön szenzációi a darabnak, mivel Konstantinápoly eredeti keleti szépségeit látjuk szemünk előtt leperegni.

Szám: 157/1922. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak G. 2875/922. sz. a. dr. Zsigmond Imre s trsa kézdivásárhelyi ügyvédek által képviselt Horváth Sándor v. ozsdolai lakos felperes ozsdolai lakos alperes ellen 2000 leu s jár. iránti ügyben lefoglalt széna, zsinoly, egerfatónkok, tehének, cserefasasok és szerszámok való kemény fa 3360 leu becértékben a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett még becsáron alól is 1922. szept. 26-án d. u. 3 órakor a helyszínén Ozsdola községben el fog árvereztetni.

Kézdivásárhely, 1922. szept. 5-én.

Mánya Ágoston,
bír. végrehajtó.

Önkéntes árverés.

Néhai dr. Balogh Vendel-féle Mikes Kelemen-u. 1. sz. alatti épületes belsőség 2/3-része 1. évi szeptember hó 13-án d. u. 3 órakor P. Szabó József íg. tanító Új-uti lakásán önkéntes nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek tulajdonosok által el fog adatni.

Árverési feltételek megtudhatók: MOLNAR JÓZSIÁS tanárnál.

Nagymennyiségű

ZÖLD PAPRIKA

érkezeti Fekete pókmesterhez. 5-6 drb. 1 leu.

ELEKES GYÖRGY SZÜRKE CSENBEN

(VERSEK.)

Kapható: Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.t.
papírüzletében és Kovács hírlapárusnál.

Azonnali alkalmazást kap
Szántó cipész-üzletében
három segéd.
Kettő finom munkára, egy pedig javításra.

Ne fáradjon messze,

napi husszükségletét olcsón és legnagyobb megelégedésre beszerezheti KOVÁCS és KUNA hentes és mészáros üzletében. Naponként friss kivágás. Ugyiszintén mindennap friss hentesáru.

TISZTIT, FEST, VÁNYOL és PRÉSEL
a legjutányosabb árban, gyorsan és pontosan
felelősség mellett: **SVAÁB A.**
Gyűjtőde: FEJÉR L. FIAI CÉG.

ÉRTESITEM a m. t. közönséget, hogy Unió-u. 7. sz. alatt
fűszer- vegyeskereskedést
nyitottam, ahol kapható liszt és mindennemű fűszer-cikk. Kérve b. támogatását, vagyok kiváló tisztelettel:
NAGY LAJOS.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű helyi és vidéki közönséget, hogy KÉZDIVÁSÁRHÉLYEN, Főter 52. udvartér, 8. szám alatt

kárpitos- és disztő műhelyemet

megnyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, úgy javítást, mint új munkának készítését. Diványt, ágybetétet, szalon-garnitúrát, madracot és disztéseket a legpontosabban és jutányos árban készítek. Szíves pártfogást kér:

AIGNER ALAJOS,
kárpitos- és disztő-mester.

Küküllőmenti

I. rendű asztali és fajborok
a CZELL-féle medgyesi borpincéből
nagybani vételnél jutányos árban kaphatók:
BENE ALBERT
üzletében, Kézdivásárhelyt.

Külföldi átutalásokat az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság

Kézdivásárhelyi fiókjintézet

a legelőnyösebben eszközül Magyarország, Ausztria, Csehszlovákia, Németország, Olaszország, Szerbia és más országok összes városaiba napi árfolyamon, vagy előre megállapított fix áron.

Vesz és elad idegen pénzeket, csekket napi áron. Elfogad betéteket magas kamatozás mellett és kívánatra azonnal visszafizeti.

Kölcsönöket nyújt váltókra és bekebelezés mellett ingatlanokra, ugyiszintén árukra.

A bankszakmába vágó mindennemű egyéb ügylettel foglalkozik.

2 vagy 4 középiskolát végzett fiut
NYOMDÁSZ-TANULÓNAK
felvesz a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.t.

Legtartósabb
talp, bőr, box-, zsevró-, sima bagaria
bőrök, cipő-felsőrészek és cipész-szerszámok
legolcsóbb árban kaphatók
Szócs M. Lajos bőrkereskedésében.

Mindenféle nyomtatványt gyorsan
és csinosan kiállítva elkészít a
KÉZDIVÁSÁRHÉLYI KÖNYVNYOMDA R.T.
villanyerőre berendezett műintézeté.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.